

Kurz „Metody translatického výzkumu“ – zpráva
Research Methods in Translation and Interpreting Studies (I):
Foundations and Data Analysis
Ženevská univerzita, Fakulta překlada a tlumočení

Kurz „Metody translatického výzkumu“ (Research Methods in Translation and Interpreting Studies) je dálkový on-line kurz pořádaný Fakultou překlada a tlumočení Ženevské univerzity v rámci programu celoživotního vzdělávání určený stávajícím, případně i budoucím studentům doktorského studia translatické. Běžná cena tohoto kurzu je 1000 CHF, cena pro studenty 700 CHF. Kurz sestává ze dvou modulů, z nichž první se zabývá základy výzkumu a analýzou dat, druhý, pokročilý, pak specifickým výzkumem a zásadami vědecké komunikace. Tento článek se zaměřuje pouze na modul první, jehož se autorka účastnila.

Modul v celkové časové dotaci 125 hodin se skládá z pěti tematických částí:

1. Formulování výzkumných otázek
2. Identifikace etických problémů ve výzkumném projektu
- 3A. Analýza kvalitativních dat
- 3B. Analýza kvantitativních dat
4. Smíšené metody
5. Prezentace výzkumných projektů

Příslušné aktivity zahrnují četbu tematické odborné literatury, případně on-line přednášku, a následně samostatnou i skupinovou aplikaci nových poznatků na konkrétní výzkumné projekty studentů (písemný výstup). Všichni účastníci na začátku kurzu prostřednictvím interaktivní on-line platformy představí svůj projekt, aby jak vyučující, tak ostatní studenti mohli v diskuzním fóru sdílet své názory a připomínky k práci kolegů. Na závěr kurzu pak studenti své výzkumné projekty představují komplexně, ve světle nových poznatků.

Každou z jednotlivých částí vedou dva různí pedagogové – pracovníci (a absolventi) jak Ženevské univerzity, tak jiných institucí (Univerzita Paříž III., Univerzita Johannese Gutenberga v Mohuči, Granadská univerzita), aktivní tlumočníci a překladatelé, odborníci na konferenční tlumočení, právní i technický překlad, ale také například na lingvistikou či analýzu diskurzu. Vyučující pravidelně poskytují jednotlivým studentům velmi podrobnou, individuální zpětnou vazbu, pomáhají jim při hledání odpovědí na výzkumné otázky a upozorňují je na případné nekonzistentní či nelogické kroky.

Kromě získání zkušenosti se skupinovou prací na dálku a tréninku prezentačních dovedností spočívá hlavní přínos tohoto kurzu zejména v systematickosti, s jakou seznamuje účastníky s pravidly vědeckého výzkumu. Učí je, jaké otázky si klást při výběru tématu i při formulaci hypotézy, vysvětluje etickou odpovědnost vědce a z ní vyplývající zásady vědecké práce a seznamuje studenty se základními přístupy ke sběru a analýze dat, tj. s kvalitativním a kvantitativním výzkumem a příslušnými metodami.

Jednoduše řečeno, absolvent tohoto kurzu přistupuje ke své výzkumné práci zodpovědně, s dokonalým pochopením logiky své činnosti.

Z hlediska tematického získávají studenti jak informace, které jim pomohou chápat vlastní práci v širším kontextu (etika vědecké práce a její historický vývoj, systém

a „nepřísávaná pravidla“ doktorského studia), tak velmi podrobné praktické tipy pro sběr a analýzu dat či navazování kvalitních pracovních vztahů s institucemi, účastníky výzkumu apod.

Z organizačního hlediska je velmi inspirativní zejména výše zmíněná platforma pro sdílení výzkumných otázek, postupů a výsledků nejen s vyučujícími, nýbrž také s ostatními studenty, kteří se tak postupně seznamují s procesem *peer review*.

Nutno podotknout, že si tento kurz neklade nároky na úplnost či absolutní platnost sdílených informací. Důraz je kladen na nutnost intenzivní spolupráce studenta s vedoucími práce.

Vzhledem k tomu, že tento kurz je v podstatě úvodem do vědecké práce a pomáhá položit kvalitní základy i pro její další stadia, by zařazení obdobného kurzu jako doplnění ostatních aktivit v rámci doktorského studia – a samozřejmě spolupráce doktoranda s vedoucími práce – představovalo zajímavou a maximálně přínosnou inovaci.

Dálkového kurzu Ženevské univerzity se zúčastnily téměř dvě desítky studentů z různých zemí, s rozličnými výzkumnými tématy. I v případě, kdy by si organizační důvody vyžádaly případné úpravy rozsahu, obsahu či formy, stále platí, že předávané informace jsou dostatečně univerzální na to, aby v rámci tohoto kurzu mohli efektivně spolupracovat jak studenti překladatelství, tak i tlumočnictví, a aby si vzájemně byli cennou inspirací.

Marie Přibyllová

<https://doi.org/10.14712/24646830.2018.30>